4 Φεβρουαρίου 2026

Ο Άγιος Νεομάρτυς Αντώνιος ο Αθηναίος

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

ὍΑΓΙΟΣ
Ὁ Μεσομάρτυς
ΑΝΤΩΝΙΟΣ
Ὁ Ἀθηναῖος
ΧΕΙΡ
ΧΙΩΝ ΔΗΜΗΤΡΕΛΟΣ
2011

Μαρτύρησε στην Κωνσταντινούπολη στις 5 Φεβρουαρίου το 1774

Ο Άγιος καταγόταν από την Αθήνα.Οι γονείς του, Μήτρος και Καλομοίρα, ήσαν πάμπτωχοι αλλά τον ανέθρεψαν με φόβο Θεού και φρόντισαν να μάθει και τα ιερά γράμματα.

Σε ηλικία δώδεκα ετών πήγε υπηρέτης σε κάποιους Αρβανίτες Τούρκους κι όταν εκείνοι πήγαν στον Μοριά τους ακολούθησε. Εκεί αυτοί τον πούλησαν σε κάποιους Αγαρηνούς εμίρηδες που τον βασάνισαν με διάφορους τρόπους για να αλλαξοπιστήσει αλλά δεν τα κατάφεραν. Τον πήραν τελικά μαζί τους στον Δούναβη, στο τουρκικό στράτευμα, κι εκεί πουλήθηκε ο ευλογημένος πέντε φορές, πέφτοντας κάθε φορά από σκληρό σε σκληρότερο αφέντη. Όλοι τους δοκίμασαν με χίλιους τρόπους να τον κάνουν να αρνηθεί την πίστη του αλλά ο νέος έμενε στερεωμένος στην ευσέβεια. Στο τέλος τον πούλησαν για τετρακόσια γρόσια σε ένα ορθόδοξο Χριστιανό που ζούσε και είχε εργαστήριο στην Κωνσταντινούπολη Εκεί ο Αντώνιος έζησε ήσυχα, βρήκε και πνευματικό και μπορούσε και να εκκλησιάζεται.

Ένα βράδυ είδε στον ύπνο του μια ωραία γυναίκα που του υποσχέθηκε ότι θα τον προστατεύει σε κάθε κίνδυνο και να μη φοβάται και τον σκέπασε με το φόρεμά της. Το πρωί διηγήθηκε το όραμα στην κυρά του έχοντας την αίσθηση ότι πρόκειται να μαρτυρήσει για τον Χριστό.

Πήγε, ως συνήθως, στο εργαστήριο του αφέντη του κι όπως καθόταν πέρασε ένας από τους προηγούμενους αφέντες του και τον αναγνώρισε. Αμέσως άρχισε να φωνάζει για τον Άγιο πως τάχα είχε φύγει απ’ αυτόν κρυφά και πως, ενώ είχε γίνει τούρκος, τώρα ήταν πάλι Χριστιανός κι έφερε κι ένα σωρό μάρτυρες στα λόγια του.

Όλοι μαζί όρμησαν επάνω του και χτυπώντας τον αλύπητα τον έσυραν στον Μουράτ Μουλά φωνάζοντας ότι είχε γίνει τάχα τούρκος. Ο κριτής εξέτασε τον Άγιο που χωρίς να δειλιάσει του είπε:

Χριστιανός γεννήθηκα και Χριστιανός είμαι και ποτέ δεν αρνήθηκα τον Χριστό κι είμαι έτοιμος να δεχτώ μύριους θανάτους γι’ Αυτόν.

Ο κριτής τον δοκίμασε πρώτα με ταξίματα για πλούτη και τιμές αλλά, βλέποντας τον Άγιο να τα περιπαίζει όλα αυτά, άρχισε τις απειλές για φρικτά βασανιστήρια και θάνατο.

Ο μάρτυς τότε του είπε:

Μη νομίζεις πως θα με μεταστρέψεις από την πίστη του Χριστού με τις φοβέρες

σου. Βασάνισέ με, κόψε με και επινόησε και άλλο καινούργιο και πιο σκληρό θάνατο για μένα αλλά πιο εύκολο είναι να γίνεις εσύ Χριστιανός παρά εγώ να αρνηθώ τον Χριστό και να μην ομολογώ ότι Αυτός είναι Υιός Θεού και αληθινός Θεός.

Ακούγοντας αυτούς τους λόγους και θαυμάζοντας την παρρησία του Αγίου ο κριτής αντί να θυμώσει με αυτόν θύμωσε με τους ψευδομάρτυρες και τους αποκάλεσε πονηρούς και ψεύτες. Αλλά εκείνοι άρχισαν να φωνάζουν ακόμα πιο δυνατά και τότε ο κριτής τον πήρε παράμερα και του είπε: Λυπήσου τα νιάτα σου, αρνήσου πρόσκαιρα και μετά πας όπου θες και έχεις πάλι την πίστη σου. Ο μάρτυρας όμως αποκρίθηκε ότι είναι Χριστιανός και προτιμά να πεθάνει για τον Χριστό.

Έτσι ο κριτής έβγαλε απόφαση καταδικαστική για τον Άγιο και την έστειλε στον βεζύρη με δικό του άνθρωπο φανερώνοντάς του πως αναγκάστηκε να εκδώσει αυτή την απόφαση.

Ο βεζύρης εξέτασε κι αυτός με τη σειρά του τον μάρτυρα, κατάλαβε ότι οι κατηγορίες ήταν ψεύτικες και ότι έπρεπε να ελευθερώσει τον δίκαιο αλλά φοβόταν και την βαρβαρότητα του πλήθους των Αγαρηνών. Έτσι τον έβαλε στη φυλακή μήπως μπορέσει να τον σώσει. Στη φυλακή ο Αντώνιος παρηγορούσε τους άλλους φυλακισμένους, τους δίδασκε να έχουν υπομονή στις θλίψεις και πίστη στον Χριστό. Μοίρασε τους λίγους παράδες που είχε στους φτωχούς εκεί και έγραψε γράμμα στον Χριστιανό αφέντη του ζητώντας συγχώρεση από όλους τους Χριστιανούς και τις ευχές των ιερέων. Τον ευχαριστούσε που τον είχε εξαγοράσει από τους βαρβάρους και τον παρακαλούσε να φροντίσει για τα μνημόσυνα και να μηνύσει στους γονείς του το μακάριο τέλος του για να παρηγορηθούν.

Εν τω μεταξύ οι ψευδομάρτυρες συνέχεια πίεζαν τον βεζύρη να θανατώσει τον Άγιο. Τελικά έκαναν αναφορά στον σουλτάνο κατηγορώντας τον βεζύρη ότι δωροδοκήθηκε από τον μάρτυρα. Ο σουλτάνος φοβούμενος την ταραχή του πλήθους έβγαλε απόφαση να θανατωθεί ο Άγιος ή να αλλαξοπιστήσει.

Ο βεζύρης έφερε τον Άγιο από την φυλακή, τον ρώτησε για τελευταία φορά αν αποδέχεται τον Μωάμεθ ή τον θάνατο και ο Άγιος με χαρούμενο πρόσωπο ακολούθησε αμέσως τον δήμιο. Φτάνοντας στο Ακ σαράι, έγειρε το κεφάλι και είπε τρεις φορές Κύριε, εις τας χείρας Σου παρατίθημι το πνεύμα μου. Ο δήμιος τον χτύπησε τρεις φορές με το σπαθί στον τράχηλο, για να τον πονέσει και να δειλιάσει αλλά βλέποντας ότι ματαιοπονεί τον έσφαξε σαν το πρόβατο.

Έτσι έλαβε ο ευλογημένος Αντώνιος το στεφάνι του μαρτυρίου.

Οι Χριστιανοί αγόρασαν το λείψανό του για εβδομήντα γρόσια και με μεγάλη

ευλάβεια το ενταφίασαν στην Ζωοδόχο Πηγή.

Πηγή: pemptousia.gr